

Cinayətkarlar onları cinayətkar adlandırılardan hər zaman yaxa qurtarmağa çalışırlar. Ələlxüsüs da belə bir "xüsusiyyət" Qərb üçün xarakterikdir. Yəni, Qərb özünü dırnaqarası da olsa, "sivilizasiya ocağı" kimi göstərməyə nə qədər çalışsa da, reallıqlar tamamilə fərqlidir və görünən odur ki, nə qədər söz azadlığından dem vurulsa da, Qərbdə azad sözə nə məhəl qoyulmur, nə də heç ümumiyyətlə, hesaba da alınmır. Əksinə, belə məlum olur ki, azad sözü elə yerində "boğmaq" ön planda durur, hansıki bunu təsdiq edən kifayət qədər faktlar var və belə faktlar, ələlxüsüs da jurnalistlərə qarşı terrora əl atılması dünya ictimaiyyəti üçün heç də gizli qalmır...

"Hədəf" lap əvvəlcədən müəyyən olunubsa, özü də məhz televiziya şirkətinə məxsus avtomobil seçilibsə, deməli, hər şey bəllidir

Diqqətə çatdırmaq ki, bu ilin 24 mart tarixində Luqansk Xalq Respublikasında "Zvezda" televiziya şirkətinə məxsus avtomobilə Amerika Birləşmiş Ştatlarının istehsalı olan iki uzaqmənzilli raket atılıb. Belə bir "həmlə" faciə ilə nəticələnib. Beləki, raket zərbəsi nəticəsində operator Panov və sürücü Sirkeli həlak olub, müxbir Qoldin isə ağır yaralanıb. Maraqlıdır, belə bir faciəyə Qərb indi hansı "donu" geyindirmək fikrindədir? Yaxud, televiziya şirkətinə məxsus avtomobili "nişan almaq" necə və hansı əsasla "izah" oluna bilər? Ümumiyyətlə, bunun izahı ola bilərmi? Hər halda, televiziya şirkətinə məxsus avtomobilin "hədəfə" alınması diqqətdən yayın bilməz və bunun arxasında nələrin olduğu kifayət qədər düşündürücüdür.

Əvvəla, belə bir hədəfin seçilməsi olduqca böyük maraq doğurur. Niyə məhz "Zvezda" televiziya şirkətinə məxsus avtomobil hədəfə alınıb? Məqsəd və niyyət nə olub? Axı, hər halda, bu "atış" səbəbsiz ola bilməz. Həm də, artıq hamı çox yaxşı bilir ki, bu cür raketlərin hədəfləri məhz onları istehsal edən ölkənin kəşfiyyatı tərəfindən lap əvvəlcədən müəyyən edilir. Bu faktı siyasətçilər, politoloqlar özləri də tam çıpaqlığı ilə ifadə edirlər. Lap elə açıq mətnlə də bunu bildirirlər. Qalır bircə dənə etiraf etmək. Amma çətin ki, həmin o uzaqmənzilli iki raket atanlar belə bir etiraf edələr. Əslində, heç bir etirafa da ehtiyac yoxdur. Əgər raketlərin atılması nəticəsində faciə baş veribsə, özü də məhz televiziya şirkətinə məxsus avtomobilə "qurbanlar" olublarsa, hansısa bir etirafın olub-olmamasına qətiyyəli ehtiyac duyulmur, çünki onsuz da hər şey bəllidir.

Bütün dünya ölkələrinə söz azadlığı ilə bağlı az qala "öhdəçilik" qoyan Qərb üçün səbəbkarı olduğu jurnalist ölümləri heç də "təsirli" olmayıb

Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, "İzvestiya"-nın Krimdən olan müxbiri, hərbi jurnalist Fedorçak da eyni şəkildə hədəf olaraq seçilib və bu səbəbdən də həlak olub. Doğrudur, Krimin rəhbəri Aksyonov onu ölümündən sonra "vəzifəyə sədəqətinə görə" respublika ordeni ilə təltif edib. Hətta, Simferopol teleqülləsinin işıqlandırmasında Fedorçakın portreti təsvir olunub və onun ölümü ilə bağlı mesaj da yer alıb. Amma nə portret, nə də mesaj görünür, kimlər üçünsə zərrə qədər də təsirli olmayıb. Hər halda, təsirli olmuş olsa idi, bunu kimse "duyar", kimse bununla bağlı hansısa formada ən azından "tədbirli" olardı. Məsələ burasındadır ki, hələ də həmin hadisə sanki, adi hal kimi qəbul edilir

Qərbdə olmayan SÖZ AZADLIĞI

və barəsində düşünmək belə istəyən yoxdur.

Görünən odur ki, Qərb jurnalistlərə tamamilə sayqısız yanaşır və sonra da utanmadan, qızarmadan söz azadlığından dem vurur. Ən acınacaqlısı odur ki, ən xırda cəza tədbiri belə görülməyib. Heç tədbir gürülcəyinə ümidin belə olması da müşahidə edilmir. Maraqlıdır, niyə və nəyə görə bu qədər ölüm hadisəsinə səbəb olan "hücumlar" barədə Qərbdə düşüncə yoxdur? Özü də məhz jurnalistlərin hədəfə alınması "daha ciddi yanaşma" tələb etdiyi halda, heç nə olmamış kimi davranılır və elə təəccüb doğuran da budur. Yəni, Qərb ümumiyyətlə, azad söz barədə eşitmək belə istəmirmi? Yoxsa, söz azadlığı dedikləri ancaq başqalarına aiddir? Belə məlum olur ki, bütün dünya ölkələrinə söz azadlığı ilə bağlı az qala "öhdəçilik" qoyan Qərb üçün səbəbkarı olduğu jurnalist ölümləri heç də "təsirli" olmayıb.

İnformasiya məkanını "təmizləmək" üçün həyata keçirilən dırnaqarası "sistemli, planlı iş", informasiya məkanına hücum

Açıq və aydın şəkildə görünür ki, terrorçular hər yerdə jurnalistləri hədəfə alırlar və bir növ "ovlamaqla" məşğuldurlar. Faktlar kifayət qədər çoxdur və gün-gündən də artır. Amma həmin faktlara görə cavab vermək "isteyi" azalmaqdadır. Xatırladaq ki, martın 26-da Belqorod vilayətində Birinci Kanalın hərbi müxbiri Prokofyeva ukraynalı yaraqlılar tərəfindən yerləşdirilmiş minaya düşərək həlak olub, operator Volkov isə ağır yaralanıb.

Bəli, Rusiya İstintaq Komitəsi "terrorçuluq" maddəsi ilə cinayət işi açıb. Mütəxəssislər açıq şəkildə bildirirlər və əmindirlər ki, hərbi müxbir Prokofyeva terrorçuların jurnalistlərə qarşı etdikləri "ov" hədəfi, qurbanı olub.

Təbii ki, Rusiya rəsmilərinin buna münasibət bildirməsi də gözlənilən idi. "Bu, sadəcə olaraq, lazım olan hücum deyil, deyək ki, bu günlərdə Ər-Riyadda təmaslar və danışıqlar prosesi ilə bağlı həyata keçirilən digər hücumlar kimi, eyni ilə Kiyev rejiminin informasiya məkanını təmizləmək üçün həyata keçirdiyi sistemli, planlı işdir", deyərək Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Zaxarova bəyan edib. Bəli, açıq şəkildə bəyan edilib ki, bu, informasiya məkanını təmizləmək üçün həyata keçirilən "sistemli və planlı işdir". Deməli, tam əminliklə bildirilir ki, bu, informasiya məkanına hücumdur. Bir qədər öncə qeyd etdiyimiz kimi, siyasətçilərin, politoloqların, eləcə də mütəxəssislərin rəyinə görə, raketlərin hədəfləri məhz onları istehsal edən ölkənin kəşfiyyatı tərəfindən lap əvvəlcədən müəyyən edilir, deməli, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Mariya Zaxarova tamamilə haqlıdır.

Jurnalistlərin "hədəf" olaraq seçilməsi, informasiya məkanına hücum məhz söz azadlığının Qərbdə olmaması qənaətinə əsas verir

Heç şübhəsiz ki, hətta terrorçuları cəlb edənlər də artıq öz cinayətlərini tamamilə görməməzlikdən gələ bilməzlər. Əvvəla,

ona görə ki, faktlar kifayət qədər çoxdur və reallıqlar da göz önündədir. Digər tərəfdən də axı bu qədər cinayətləri görməməzliyə vurmaq absurddur. Xüsusən də, edilən cinayətlər məhz jurnalistlərə qarşı edilirsə, əksini fərz etmək belə mümkün deyil. Çünki mətbuat məhz zamanın güzgüsüdür və jurnalistlər də cəmiyyətdə olan bütün məsələləri məhz özləri işıqlandırır. Belə olan halda, hansı gizli addımdan söhbət gedə bilər və buna nə dərəcədə nail olunacağı qənaəti yarana bilər? Azad sözə qarşı atılan addımların cavabsız qalacağını düşünenlər yadırlar. Qərb özündə olmayan söz azadlığına görə cavab verməli olacaq. Jurnalistlərin "hədəf" olaraq seçilməsi, informasiya məkanına hücum məhz söz azadlığının Qərbdə olmaması qənaətinə əsas verir.

Diqqətə çatdırmaq ki, Avropa Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının, yəni, ATƏT-in Mətbuat Azadlığı üzrə nümayəndəsi terrora məruz qalan, buna görə də həyatını itirən jurnalistlərin yaxınlarına və yaralananlara başsağlığı verib, amma hələ buna görə cavab verilməyib. "Hər bir mülki şəxsin ölümü, o cümlədən bir jurnalistin ölümü faciədir. Mən bir daha jurnalistlərin azad və təhlükəsiz işlərini yerinə yetirmələri üçün ATƏT-in öhdəliklərinə əməl etməyə çağırıram", deyərək ATƏT-in Mətbuat Azadlığı üzrə nümayəndəsi bildirib. Maraqlıdır, o kimə çağırır? Niyə birbaşa "ünvanı" göstərmir? Ümumiyyətlə, nə üçün ancaq "faciədən" danışır və nəyə görə cinayətdən danışmır? Nə üçün buna cinayət demir? Axı, həqiqətdən də cinayətdir. Özlərini elə göstərirlər ki, guya başa düşmürlər. Axı bütün bunlar söz azadlığına qarşıdır və görəsən etiraf etmək istəmirlərmə ki, jurnalistlərə edilən "hücumlar" məhz Qərbdə olmayan söz azadlığı səbəbindən və azad sözə imkan verilmədiyinə, qarşısının alınması cəhdlərinin təzahürüdür.

İnam Hacıyev